

Protocol Actieve informatieplicht 2025

De actieve informatieplicht zelf is in de Gemeentewet open geformuleerd. Dit Protocol geeft aan hoe en wanneer het college, een collegelid of de burgemeester invulling geeft aan de actieve informatieplicht: duidelijkheid voor de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie.

Het Protocol heeft het karakter van een richtlijn voor het omgaan met de actieve informatieplicht van het college en de burgemeester aan de gemeenteraad; het is geen verplichting. Het is niet uitputtend en het is afhankelijk van de specifieke context of en zo ja, welke informatie wordt verstrekt. De eisen van de Gemeentewet en eventuele bijzondere wetten blijven voorop staan.

Verder verandert het Protocol niets aan de politieke verantwoordelijkheid voor het dagelijks bestuur van de gemeente van het college als geheel en zijn leden afzonderlijk. De waarde van het Protocol ligt ook niet in de afdwingbaarheid of formalisering van afspraken, maar in het feit dat met de opgenomen uitgangspunten een voorzet wordt gedaan om een andere manier van denken te stimuleren en om ervoor te zorgen dat informatie actief en op tijd wordt gedeeld.

De raad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester van de gemeente Geertruidenberg, ieder voorzover het hun bevoegdheden betreft,

gelet op:

- artikel 60, artikel 81, artikel 169, tweede en vierde lid en artikel 180, tweede lid van de Gemeentewet;

overwegende dat:

- het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester en de gemeenteraad van de gemeente Geertruidenberg uitgangspunten hebben afgesproken. Deze gaan over het actief informeren van de gemeenteraad door het college van burgemeester en wethouders en door de burgemeester;
- het doel van dit protocol is dat het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester de gemeenteraad proactief informatie geeft over belangrijke onderwerpen;

stellen vast **het Protocol Actieve informatieplicht 2025**

Artikel 1 Algemene uitgangspunten

1. De actieve informatieplicht gaat over alle bevoegdheden van de gemeenteraad, het college en de burgemeester.
2. Het college¹ geeft de raad alle informatie die de raad nodig heeft voor de uitoefening van zijn taken.²
3. Het college informeert de raad op tijd. Dat betekent dat relevante informatie in een zo vroeg mogelijk stadium gedurende het gehele beleids- en besluitvormingsproces (op hoofdlijnen) wordt verstrekt, waarbij de raad zoveel mogelijk in staat wordt gesteld op de informatie in te spelen.
4. De actieve informatieplicht mag niet leiden tot het onbeperkt toezenden van informatie. Er wordt steeds gekeken naar de reden en het doel van de informatie.
5. Bij de informatievoorziening worden de regels van de Gemeentewet en de Wet Open Overheid gevolgd. Als informatie niet openbaar mag zijn, wordt dit duidelijk aangegeven en wordt zo veel mogelijk op hoofdlijnen geïnformeerd.

Artikel 2 Verstrekking aan

Raadsleden: het is belangrijk dat alle raadsleden over dezelfde informatie beschikken. Daarom wordt informatie in het kader van de informatieplicht door het college aan alle raadsleden verstrekt.

1) De actieve informatieplicht geldt zowel voor het college als voor de burgemeester als afzonderlijk bestuursorgaan. Voor de leesbaarheid wordt in dit Protocol alleen het college genoemd, maar moet hierbij worden bedacht dat dit op gelijke voet voor de burgemeester bij de uitoefening van de hem toekomende bevoegdheden geldt.

2) kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende

Artikel 3 Algemene actieve informatieplicht

Het college informeert de raad als:

1. het gaat om een politiek relevant onderwerp of situatie; dit is o.a. wanneer:
 - a. de raad over het onderwerp gaat;
 - b. er landelijke relevante ontwikkelingen zijn waar het college van op de hoogte is;
 - c. het een maatschappelijk keuzevraagstuk is, waarbij het gaat om belangenafwegingen en/of dilemma's in de samenleving;
 - d. het onderwerp veel aandacht krijgt in de samenleving of in de media;
2. er bestuurlijk risico's zijn, zoals:
 - a. een conflict met een andere overheid;
 - b. aantasting van de integriteit van het bestuur;
 - c. een conflict bij een door de gemeente gesubsidieerde maatschappelijke organisatie;
 - d. als aanzienlijke financiële belangen van de gemeente in het geding zijn.
3. het onderwerp complex is, omdat het gaat om:
 - a. een groot aantal actoren/belanghebbenden;
 - b. groot aantal raakvlakken met andere beleidsterreinen;
4. het gaat om voorzienbare afwijkingen en/of bijstellingen:
 - a. in door de raad vastgesteld kader;
 - b. in de door het presidium besproken raadsplanning/raadsagenda;
 - c. in de afhandeling van in de raadsvergadering door portefeuillehouders gedane toezeggingen en in de raad aangenomen moties;
5. omvangrijke reorganisaties en interne verzelfstandigingen.

Artikel 4 Bijzondere actieve informatieplicht

1. Het college besluit niet, dan nadat de raad is geïnformeerd over het voornemen en hiertoe in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen, in het geval er sprake is van:
 - a. de situaties genoemd in de financiële verordening van de gemeente Geertruidenberg;
 - b. omvangrijke, meerjarige verplichtingen met grote risico's;
 - c. de aan- en verkoop van goederen, werken en diensten groter dan € 1.000.000,-;
 - d. de aan- en verkoop van onroerende zaken waarvan de (ver)koopsom groter is dan €250.000,-;
 - e. het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties van meer dan €100.000,-;
 - f. het verstrekken van kapitaal aan instellingen en ondernemingen;
 - g. de oprichting van en deelname aan stichtingen, maatschappelijke vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen;
2. Het eerste lid is niet van toepassing op ontwikkelingen/zaken waarover de raad voorafgaand een bestuurlijk standpunt heeft ingenomen en dat standpunt nog steeds overeenkomt met het nieuwe voornemen. Een bestuurlijk standpunt van de raad kan verwoord zijn in het vaststellen van een programma(begroting), een plan, een visie of een notitie.

Artikel 5 Manieren van informeren

1. In principe informeert het college de raad via een raadsinformatiebrief, ondertekend door het college.
2. In afwijking van het eerste lid kan informatie worden verstrekt via:
 - a. openbare besluitenlijsten van het college;
 - b. producten P&C cyclus;
 - c. Raadsvergaderingen, bijvoorbeeld door voorstellen of mondelinge toelichtingen;

3. Als het gaat om een bijzondere actieve informatieplicht (artikel 5) stelt het college de raad volgens de in bijlage 1 opgenomen Wensen & bedenkingenprocedure in de gelegenheid om de wensen en bedenkingen te uiten.

Artikel 6 Evaluatie en slotbepalingen

1. Het Convenant actieve informatieplicht Geertruidenberg, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 30 april 2015 wordt ingetrokken.
2. Dit protocol treedt in werking op 19 juni 2025.
3. Dit protocol wordt aangehaald als: Protocol actieve informatieplicht gemeente Geertruidenberg 2025.
4. Dit protocol en de wijze waarop door het college hier invulling aan geeft, wordt na twee jaar geëvalueerd.

Aldus vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders van de gemeente Geertruidenberg van 13 mei 2025,

de secretaris, de burgemeester,

R. Brekelmans, M. Witte

aldus vastgesteld in de vergadering van burgemeester van de gemeente Geertruidenberg van 13 mei 2025,

de burgemeester,

M. Witte

aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Geertruidenberg van 19 juni 2025

De raad voornoemd,

De griffier, de voorzitter,

G.M. Brunsveld, M. Witte

Wensen & bedenkingenprocedure gemeente Geertruidenberg

Deze procedurebeschrijving geeft informatie over de procedure voor het geven van wensen en bedenkingen door de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders en/of burgemeester.

Wanneer dient de raad geraadpleegd te worden voor wensen en bedenkingen?

In de Gemeentewet (Gmw) zijn een aantal bevoegdheden opgenomen waarbij hier sprake van is. Bij de uitoefening van deze bevoegdheden dient het college³ de raad voorafgaand in de gelegenheid te stellen zijn wensen en bedenkingen te uiten op het ontwerpbesluit. Het college beslist niet dan nadat de raad zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft gebracht. Het gaat hierbij om de volgende bevoegdheden:

Artikel 160, tweede lid van de Gmw

- twee lid → Het college besluit slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Artikel 165 van de Gmw

- eerste lid → Het college kan aan een door hem ingestelde bestuurscommissie bevoegdheden overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet. Het college neemt geen besluit op grond van het eerste lid dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.
- In artikel 178 van de Gemeentewet is een artikel opgenomen voor een vergelijkbare bevoegdheid van de burgemeester.

Artikel 169, vierde lid van de Gmw

- vierde lid → Het college geeft de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder d, e, f en g (zie hieronder), indien de raad daarom verzoekt of *indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente*. In het laatste geval neemt het college geen besluit dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Artikel 160, eerste lid, onder

- d van de Gmw → collegebevoegdheid tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten
- e van de Gmw → collegebevoegdheid tot het besluiten namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij de raad, voor zover het de raad aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist;
- f van de Gmw → collegebevoegdheid tot voorbereiding van de civiele verdediging
- g van de Gmw → collegebevoegdheid tot jaarmarkten of gewone marktdagen in te stellen, af te schaffen of te veranderen.

De vraag is dan wanneer er sprake is van “ingrijpende gevolgen voor de gemeente” bij de uitoefening deze collegebevoegdheden. In artikel 7 van de Financiële verordening heeft de gemeenteraad hier enigszins invulling aan gegeven. Ook is in artikel 4 van het Protocol actieve informatieplicht getracht hier meer duiding aan te geven. In beide stukken zijn situaties/gevallen aangemerkt waarbij het college in ieder geval geen besluit neemt dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen te uiten over het ontwerpbesluit/voornemen. Los van de verplichting tot het volgen van de wensen en bedenkingen procedure kan het college hier ook zelf voor kiezen als een bepaalde situatie hierom vraagt. Het consulteren van de raad is altijd een optie.

3) De wensen en bedenkingenprocedure geldt zowel voor het college als voor de burgemeester als afzonderlijk bestuursorgaan. Voor de leesbaarheid wordt deze procedurebeschrijving alleen het college genoemd, maar moet hierbij worden bedacht dat dit op gelijke voet voor de burgemeester bij de uitoefening van de hem toekomende bevoegdheden geldt.

Proces

Het ontwerpbesluit wordt via een vastgesteld en hieronder toegevoegde format Wensen en bedenkingenbrief voorgelegd aan de raad. De brief wordt ingevuld door de steller, voorgelegd aan het college en via de griffier neergelegd bij het presidium. Het presidium bepaalt of de Wensen en bedenkingenbrief op de eerstvolgende vergadering de raad debatteert wordt geagendeerd. In het geval sprake is van spoed wordt bij hoge uitzondering het presidium schriftelijk verzocht tot agendering van de Wensen en bedenkingenbrief op de agenda van De Raad Debatteert.

In de vergadering De Raad Debatteert wordt allereerst bekeken of de raad wensen en bedenkingen wil uiten op het ontwerp besluit. In het geval er geen wensen en bedenkingen zijn, wordt aansluitend aan De Raad Debatteert besloten door de raad in vergadering De Raad Besluit dat er geen wensen en bedenkingen zijn.

Heeft de raad wel wensen en bedenkingen dan worden deze in de vergadering De Raad Debatteert geuit. Tijdens de vergadering kunnen in de (fractie)bijdrage wensen en bedenkingen worden geuit. De wensen en bedenkingen worden vanuit de voorzitter omgezet naar een voorstel en voorgelegd in de eerstvolgende vergadering de raad besluit. Het voorstel wordt opgesteld door de griffier. Het staat ieder raadslid vrij om het besluit te amenderen.

De griffier neemt het uiteindelijke besluit van de raad (de geuite wensen en bedenkingen) op in de Wensen en bedenkingenbrief en verstrekt deze aan het college. Het college zal de geuite wensen en bedenkingen betrekken bij zijn definitieve besluit.

Wensen en bedenkingenbrief gemeente Geertruidenberg

Aan de leden van de raad

Raamsdonksveer, datum

Ons kenmerk : zaaknummer

Onderwerp : Opvragen wensen en bedenkingen gemeenteraad inzake

De raad debatteert: datum

Geachte leden van de raad,

U wordt gevraagd uw wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van het onderstaand ontwerpbesluit van het college van burgemeester en wethouders/de burgemeester.

Ontwerpbesluit titel:

Het college/de burgemeester heeft op datum het volgende ontwerpbesluit genomen:

.....
.....
.....

Het betreft hier de uitoefening van de collegebevoegdheid opgenomen in artikel (artikelnummer)(artikellid en eventueel onderdeel van dat artikellid invullen).

Nadere toelichting/motivering:

.....
.....
.....

Graag vernemen wij uw wensen en bedenkingen.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,
de secretaris, de burgemeester,

R. Brekelmans, M. Witte

In te vullen door de griffier:

Tijdens De Raad Debatteert van datum is de Wensen en bedenkingenbrief behandeld. Het besluit hierover is in De Raad Besluit van datum genomen en luidt:

☐ geen wensen en bedenkingen

In te vullen door de griffier:

Tijdens De Raad Debatteert van datum is de Wensen en bedenkingenbrief behandeld. Het besluit hierover is in De Raad Besluit van datum genomen en luidt:

☐ geen wensen en bedenkingen

☐ wel wensen en bedenkingen:

.....

.....

.....